

PROJECTE ARRELS: L'ACCÉS EN LÍNIA A LA MEMÒRIA GRÀFICA DE LA UVic-UCC

Núria Cañellas Terradellas

Servei de Gestió Documental, Arxiu i Registre de la UVic-UCC

1. CONTEXTUALITZACIÓ DEL PROJECTE ARRELS

«L'home fa via de pressa. En el seu camí tot és agitació adelerada i fugacitat incessant. Corre món o s'estableix en un lloc i dóna forma als dies amb l'escarpra de l'esforç i el martell del treball, com l'escultor, mentre, imperceptiblement, els mateixos dies se l'enduen. És diferent l'existència de l'alzina. L'home ronda per la terra, l'alzina hi arrela.»

Miquel Pairoli (1955-2011), al dietari L'enigma (1999)

Començo aquest article amb aquesta cita que em va caure a les mans fruit de l'atzar a finals del 2015 perquè trobo que hi ha un paral·lelisme entre els arxius i

les arrels dels arbres: els arxius, com els arbres, arrelen i perseveren. I les arrels, imperceptibles sota terra —com també passa sovint amb els arxius—, són la base que permet a l'arbre créixer fins a tornar-se fort i històric. Un arbre amb experiència que té la seva pròpia memòria gravada a les arrels; un arbre que té la seva pròpia identitat.

És d'aquesta idea que a finals del 2015 neix el nom del **projecte Arrels de la UVic-UCC**, liderat pel Servei de Gestió Documental i Arxiu de la mateixa universitat. És un projecte que vol transmetre el valor històric dels arxius i que neix amb la missió de protegir, regar i fer créixer les arrels del centre: les arrels documentals i també les arrels gràfiques, que sovint es desconeixen i no es veuen però que estan custodiades als arxius i que esdevenen un testimoni del passat i, alhora, una eina per reflexionar sobre la construcció del futur. Unes arrels que serveixen per mantenir viva la memòria històrica de la Universitat, una memòria que cal preservar per no perdre la identitat i al mateix temps, com deia Salvador Espriu, per poder respondre a la pregunta: què volem ser?

Un exemple d'aquestes arrels que eren força desconegudes i que des del febrer del 2016 comencen a sortir a la llum a través del programa informàtic AtoM són les que constitueixen el fons fotogràfic de la UVic-UCC, un arxiu fotogràfic que esdevé un llegat cultural per a la Universitat i per a la mateixa ciutat de Vic. A través d'aquest article se'n pot descobrir un primer tros i, tot seguit, convidem a visitar la pàgina <http://atom.uvic.cat> per conèixer millor el fons fotogràfic de la UVic-UCC.

1.1 IDENTIFICACIÓ DEL FONS FOTOGRÀFIC DE LA UVic-UCC I LA SEVA IMPORTÀNCIA

La Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC), a través del servei UMedia, produeix anualment una gran quantitat de fotografies que documenten gràficament les seves activitats. Aquestes fotografies formen en conjunt un autèntic tresor documental de la ciutat, la comarca i el país. Cal tenir present que la Universitat és un centre de recerca i transferència del coneixement i un actiu per a l'economia de la ciutat, però, a més, és una institució cultural de primer ordre.

Un clar exemple el trobem en el fet d'actuar com a pol d'atracció d'importantes personalitats de diferents àmbits del coneixement. La Universitat, al llarg de la

seva història, ha convidat a fer conferències personalitats molt importants de diferents àmbits: el literari, amb escriptors com ara Joan Perucho, Tísner, Miquel Martí i Pol, Emili Teixidor i Jesús Montcada; el filosòfic, com Raimon Panikkar, Josep M. Terricabras i Victòria Camps; l'històric, amb personatges de la talla d'Ernest Lluch, Josep Fontana, Joaquim Albareda i Antoni Segura, o el científic, amb Anna Veiga, Martí Boada o Eudald Carbonell. Aquesta llista és tan sols una petita mostra d'un llarg etcètera que serveix per il·lustrar la importància d'aquest fons fotogràfic i la necessitat de preservar-lo.

Finalment, volem apuntar que la UVic-UCC disposa possiblement d'un dels fons fotogràfics universitaris més extensos i representatius de les funcions que duu a terme una universitat catalana.

Des del Servei de Gestió Documental i Arxiu valorem aquest fons fotogràfic com un tresor documental i, per tant, creiem que la institució hauria de garantir-ne la conservació i la preservació com a llegat cultural per a la ciutat, tractant-lo com a patrimoni cultural català.

Malgrat el llegat cultural que representa aquest fons, el servei no disposa dels recursos suficients per reduir l'alt risc de pèrdua d'informació, tant pel volum de fotografies encara pendents de rebre el tractament documental que necessiten com pel seus suports, que pateixen un alt risc d'obsolescència i requereixen polítiques de preservació per assegurar-ne la conservació. De totes maneres, des del servei s'impulsen anualment actuacions que ajuden a conservar i a difondre aquests fons fotogràfics i que relatem a continuació.

1.2 BREUS APUNTS SOBRE LA HISTÒRIA DEL PRODUCTOR (SAV / UMEDIA)

La història gràfica de la Universitat comença el febrer del 1983 amb la creació d'Eumo Produccions Àudio-Visuals, existent fins al 1991. És el curs acadèmic 1991-1992, i fins al curs 2013-2014, quan engega el Servei d'Audiovisuals (conegut com a SAV), que s'encarrega de generar i rebre documentació fotogràfica i audiovisuals, la major part relacionada amb les activitats acadèmiques de la institució. A partir de l'any 2014, el Servei d'Audiovisuals es converteix en el servei UMedia i passa a annexar-se a l'empresa Eumo_dc.

Productor de

- 10 anyes de l'Escola Politècnica Superior
- 10è aniversari de Càtedres de l'Activitat Física i l'Esport
- 10è aniversari de la Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació
- 10è aniversari del reconeixement de la Universitat de Vic
- 1997 Setmana de la Ciència
- 1r aniversari del reconeixement de la Universitat de Vic
- 2001-2002, Educació Social, Lliurament de diplomes
- 2001-2002, Facultat d'Empresa i Comunicació, Lliurament de diplomes
- 2001-2002, Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació, Lliurament de diplomes
- 2001-2002, Esport, Lliurament de diplomes
- 2001-2002, Informàtica, Lliurament de diplomes
- 2001-2002, Mestre d'Educació Infantil, Lliurament de diplomes
- 2001-2002, Mestre d'Educació Primària, Lliurament de diplomes
- 2001-2002, Ciències Humanes i Dretes, Lliurament de diplomes
- 2001-2002, Psicologia, Lliurament de diplomes
- 2001-2002, Teràpia Ocupacional, Lliurament de diplomes
- 2002 Inauguració de la Setmana de la Ciència
- 2002 Inauguració de la Universitat d'Estiu
- 2002 Sala de l'Ensenyament
- 2002-2003, Dretes i Ciències Humanes, Lliurament de diplomes
- 2002-2003, Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació, Lliurament de diplomes
- 2002-2003, Esport, Lliurament de diplomes
- 2002-2003, Informàtica, Lliurament de diplomes
- 2002-2003, Teràpia Ocupacional, Lliurament de diplomes
- 2003 Inauguració de la Universitat d'Estiu

Àrea d'identificació

Tipus de registre: **Servei d'Audiovisuals**

Forma d'accessibilitat del nom: **Formació para el web del nom**

Àrea de descripció

Dates d'inventari: **1991-2014**

Historia: El Servei d'Audiovisuals va engregar al curs 1991-1992 i dirigirà primordialment la seva activitat al disseny i producció de materials audiovisuals per a la seva aplicació en l'àmbit universitari. Paral·lelament, produirà documentació fotogràfica i audiovisual relacionada amb les activitats acadèmiques dutes a terme per la mateixa Universitat. Anteriorment hi havia Euma Produccions Audio-Visuals (del febrer de 1983 al 1991). La direcció del SAU va anar a càrrec del professor Josep Maria Roma a partir del curs 1994-1995 fins l'1 de setembre de 2014, que es preveu. Del curs 1991-1992 al 1993-1994, el servei era dirigit pel professor Miquel Pons amb la col·laboració de Josep Maria Roma. El 2014 el servei es fusiona amb Euma_Uici i passa convertir-se en UMedia.

Àrea de relacions

Organisme relacionat: **UMedia (2014)**
Identificador de l'organisme relacionat: **RA00211**
Tipus de relació: **temporal**
Data de la relació: **UMedia és el successor de Servei d'Audiovisuals**
Data de la relació: **2014**

Organisme relacionat: **Euma Produccions Audio-Visuals (1983 - 1991)**
Identificador de l'organisme relacionat: **RA00208**
Tipus de relació: **temporal**
Data de la relació: **Euma Produccions Audio-Visuals és el predecessor de Servei d'Audiovisuals**
Data de la relació: **1991 - 2014**

Àrea de control

Identificador per a l'estructura: **RA00210**

Identificador de la institució: **CAT AUVIC**

Registre d'aprovació: **ISAR 543**

Tipus d'aprovació: **Pràctics**

Nivell de control: **Bàsic**

Data de creació revisió: **2016-04-19 (data de creació)**

Intervenció: **Campus, núm. 37, octubre de 1994**

Tipus de manteniment: **Responsable de la creació del registre d'autoritat: ICT (2016-04-19)**

IMATGE 1. Fitxa descriptiva del Servei d'Audiovisuals (accessible en línia), principal productor dels reportatges fotogràfics de la UVic-UCC. Font: AtoM. UVic-UCC.

Malgrat que no és una llista exhaustiva, des del servei ens consta que han estat diferents persones que s'han encarregat de fotografiar les activitats realitzades a la Universitat i que han anat construint aquest fons fotogràfic: Josep Maria Roma, Jordi Molet, Francesc Macià, Lluís Salvany i Carolina Acelgas.

1.3 L'ACTUACIÓ DEL SERVEI DE GDIA PER PRESERVAR EL PATRIMONI FOTOGRÀFIC DE LA UVic-UCC

Conscients del valor patrimonial d'aquest fons i del risc de pèrdua d'informació, el curs 2010-2011 el Servei de Gestió Documental i Arxiu de la UVic-UCC inicia el tractament documental del fons fotogràfic i audiovisual de la UVic. Atès que els recursos destinats al Servei de GDIA són insuficients per donar-hi l'empenta que es mereix i seguint el refrany «de mica en mica, s'omple la pica», s'opta per començar l'actuació arxivística sobre els fons fotogràfics repartint-la per fases i al llarg de diferents cursos acadèmics. Els cursos 2013-2014 i 2014-2015 són el període en què s'executa la descripció de les fotografies, una de les tasques essencials i imprescindibles perquè una part del fons pugui ser difós. Cal dir que fins avui s'ha fet molta feina, però encara queda molt per fer.

Abans d'explicar l'actuació duta a terme, fem un breu parèntesi per exposar l'entorn de producció d'aquestes fotografies, que es pot diferenciar en dos períodes marcats per la influència de l'ús de les noves tecnologies:

<p>Període analògic (fins al curs 2000-2001)</p>	<p>Des de la dècada dels anys noranta fins al 2001, el productor de les fotografies genera negatius fotogràfics que acostumen a ser revelats i els positius obtinguts (se'n comptabilitzen 18.000) s'arxivaven a dins d'unes capsas verdes seguint una classificació temàtica creada pel mateix productor de les fotografies (imatges 2 i 3).</p>
<p>Període digital (a partir del curs 2001-2002) (vegeu la il·lustració 2)</p>	<p>Les fotografies es generen en format digital i es multiplica per vint-i-dos el volum respecte al període analògic (se'n comptabilitzen 400.000 fins al 2014). Com a mesura de prevenció presa a criteri del mateix productor (Servei d'Audiovisuals), es desen còpies en CD i anys més tard es desen en un servidor instal·lat i gestionat pel mateix servei (UMedia). Actualment, també es desen en un servidor gestionat per l'Àrea de les TIC al qual tenen accés el personal d'UMedia, el personal del Servei de Gestió Documental i Arxiu i, també, el personal encarregat de la comunicació i el màrqueting de la Universitat.</p>

IMATGE 2. Capses traslladades a la zona de treball de l'arxiu amb els positius arxivats pel mateix productor (etapa prèvia al tractament arxivístic).

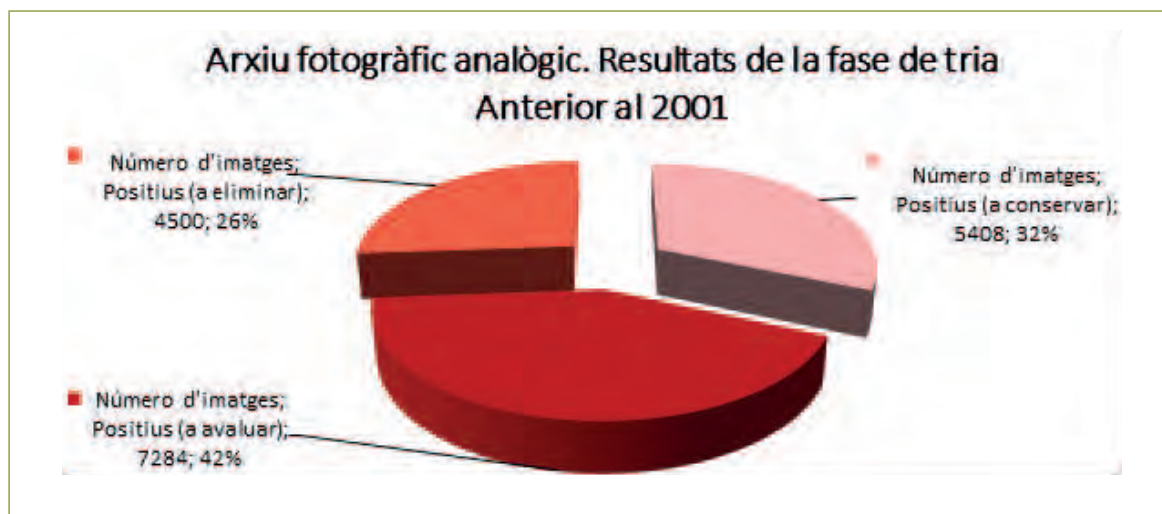

IMATGE 3. Arxivament de les fotografies que cal conservar en materials de conservació. Disposició de les fotografies dins de fundes de polipropilè, les quals es dipositen en àlbums (tractament arxivístic).

Un cop tancat el parèntesi, cal especificar que **una primera etapa de l'actuació arxivística pel que fa a l'arxiu fotogràfic se centra en els positius fotogràfics del període analògic (fins al 2000-2001)**, atès que des del Servei de Gestió Documental i Arxiu es detecta un risc elevat de pèrdua d'aquesta documentació. Aquesta actuació es reparteix des del curs acadèmic 2010-2011 fins al 2014-2015. Els positius fotogràfics es trobaven en una petita habitació ubicada a les dependències del servei productor que no tenia les condicions ambientals adequades (ens consta que almenys en una ocasió va patir una inundació, que sortosament no va causar danys materials importants) ni tampoc no es controlaven els accessos a la documentació. La proposta d'actuació per reduir els riscos detectats va consistir a transferir la documentació a la sala de treball del Servei de GDIA, que té unes condicions ambientals més adequades, i el personal del servei controla els accessos a la documentació mitjançant un registre de préstec i consultes. D'aquesta manera, el febrer del 2009 es traslladen els àlbums de negatius¹ i el febrer del 2014 es traslladen els àlbums i les capses amb positius, que ocupen 15 metres lineals (equivalents a 17.192 fotografies). Pel que fa al tractament documental dels positius fotogràfics, en una primera fase que va del 4 de febrer al 9 de maig de 2014 es duen a terme les tasques següents:²

- › Identificació i classificació dels reportatges per funcions i activitats segons el quadre de classificació de la UVic-UCC.

- › Avaluació i tria de les fotografies per reportatges (vegeu la il·lustració 1). S'eliminen 4.500 imatges que són de mala qualitat o còpies duplicades.

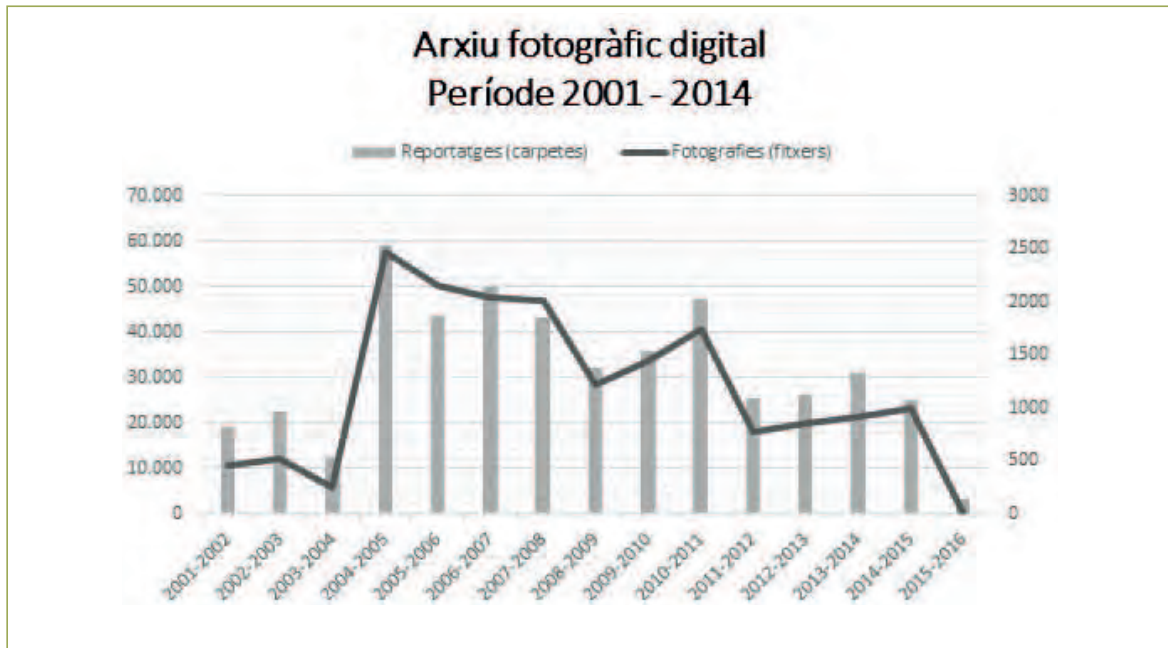

IL·LUSTRACIÓ 1. Dades del nombre de positius eliminats i conservats després de la fase de tria.

- › Ordenació dels reportatges segons el quadre de classificació, codificació alfanumèrica de les fotografies i inventari genèric dels reportatges.
- › Arxivament de les fotografies en fundes de polipropilè i en 21 àlbums de conservació, amb un total de 5.408 positius per conservar, que ocupen 1,2 metres lineals.

En una segona fase³ i durant el curs 2014-2015, es duu a terme la descripció arxivística de 1.981 reportatges fotogràfics analògics que corresponen al fons fotogràfic dels Estudis Universitaris de Vic (1986-1997) i de la Universitat de Vic (1997-2014).

Una segona etapa de l'actuació arxivística amb relació a l'arxiu fotogràfic de la UVic-UCC se centra en les imatges que ja neixen en format digital i que engloben el període des del 2001 fins avui. Entre l'abril i el juliol del 2016 s'inicia la tria i l'avaluació dels reportatges fotogràfics i la descripció d'aquests reportatges a través del programa AtoM. Les tasques que es duen a terme⁴ es poden resumir en els punts següents:

IL·LUSTRACIÓ 2. Dades del volum de fotografies digitals (període 2001-2014) de la UVic-UCC.

- › Classificació de 496 reportatges d'un total aproximat de 20.289 reportatges digitals.
- › Avaluació i tria de les fotos més destacades. Es conserven 4.173 fotografies i s'eliminen del servidor 14.127 fotografies (vegeu el gràfic 3).
- › Migració de 3.306 fotografies corresponents a 432 reportatges com a mesura de preservació.
- › Descripció i difusió en línia de 233 reportatges a través del programa AtoM.

1.4 REQUISITS TÈCNICS PER ESCOLLIR UN PROGRAMA PER A LA DESCRIPCIÓ I LA RECUPERACIÓ EN LÍNIA DE LES FOTOGRAFIES

Durant l'etapa en què s'executa l'actuació arxivística sobre els positius fotogràfics corresponents al període analògic (fins al 2000-2001), que s'executa entre els cursos 2013-2014 i 2014-2015, el Servei de Gestió Documental i Arxiu no disposa de cap programa prou apte per a la descripció de fotografies, i provisionalment s'elabora un fitxer Excel a l'espera d'avaluar una eina més adequada. És durant el curs 2014-2015 quan es prenen en consideració les aplicacions següents: Documentum, Alfresco, programari del repositori institucional de la UVic-UCC, programari del Canal UVic, ICA-Atom i Content DM.

Les característiques tècniques que es prioritzen per seleccionar l'eina tecnològica són bàsicament les següents:

- › Basada en estàndards
- › Codi obert
- › Migració de dades
- › A finals del curs 2014-2015 es pren la decisió d'utilitzar el programa AtoM.

2. LA NORMALITZACIÓ DE LA DESCRIPCIÓ ARXIVÍSTICA I ELS FORMATS D'INTERCANVI DE METADADES

El procés de normalització de la descripció arxivística fou liderat pel Consell Internacional d'Arxius (ICA), que sempre ha tingut en compte la complementarietat entre les diferents normes. Les primeres normes que desenvolupen són les ISAD (International Standard of Archival Description), que serveixen de guia per descriure els materials custodiats als arxius. Les segueixen tres normes més: la ISDF (International Standard for Describing Functions), útil per identificar i descriure la funció de la qual és reflex el document; la ISDIAH (International Standard for Describing Institutions with Archival Holdings), que serveix per informar sobre les institucions d'arxiu, i finalment la ISAAR (CPF) (International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families), útil per descriure els productors dels documents i donar-ne informació de context. Totes aquestes normes estan pensades perquè els arxiviers les puguem utilitzar en la tasca de posar en valor els documents custodiats, i amb aquesta finalitat totes, a excepció de la ISDG, s'han utilitzat en el procés de descripció dels fons fotogràfics custodiats al Servei de Gestió Documental i Arxiu de la UVic-UCC a través del programari AtoM. Per dur a terme la descripció, els arxiviers Núria Cañellas i Josep Ginesta elaboren un **manual d'ús intern de descripció de l'arxiu fotogràfic custodiat al Servei de Gestió Documental i Arxiu de la UVic-UCC (2015)** amb l'objectiu d'establir les bases per a la descripció multinivell prenent com a referència la NODAC.

A la normalització de la descripció arxivística la segueix la normalització dels formats d'intercanvi d'aquestes descripcions arxivístiques realitzades per mitjans electrònics amb l'objectiu que totes les metadades descriptives es puguin intercanviar amb altres descripcions realitzades en contextos diferents. El programari AtoM permet exportar les descripcions arxivístiques dels reportatges fotogràfics al format EAD (Encoded Archival Description) o al format Dublin Core (vegeu la il·lustració 3).

IL·LUSTRACIÓ 3. Exemple d'una descripció d'una UDC exportada a l'esquema Dublin Core.

```
<oai_dc:dc xmlns:oai_dc="http://www.openarchives.org/OAI/2.0/oai_dc/"
xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/" xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/
XMLSchema-instance" xsi:schemaLocation="http://www.openarchives.
org/OAI/2.0/oai_dc/ http://www.openarchives.org/OAI/2.0/oai_dc.xsd">
<dc:title>
Sessió al Parlament de Catalunya i brindis en el marc
dels actes de reconeixement de la UVic
</dc:title>
<dc:creator>Servei d'Audiovisuals</dc:creator>
<dc:description/>
<dc:date>21/05/1997</dc:date>
<dc:format>Fotografies, color</dc:format>
<dc:identifier>
http://atom.uvic.cat/index.php/sessio-al-parlament-de-catalunya-i-
brindis-en-el-marc-dels-actes-de-reconeixement-de-la-uvic
</dc:identifier>
<dc:identifier>R234</dc:identifier>
<dc:source>N.04.405-N.04.409; N.04.411 (àlbums de negatius)</dc:source>
<dc:rights/>
</oai_dc:dc>
```

2.1 L'AtOM: L'ACCÉS EN LÍNIA A LA MEMÒRIA GRÀFICA DE LA UVic-UCC

AtOM, acrònim d'Access to Memory, és una aplicació per a la descripció arxivística localitzada a la xarxa que compleix els estàndards del Consell Internacional d'Arxius (ICA) —en origen es coneixia amb el nom d'ICA-AtOM. El programari ha estat desenvolupat per l'empresa canadenca Artefactual Systems, la qual també és la responsable del suport a la comunitat d'usuaris. La base tecnològica

d'aquest programari es basa en una infraestructura digital de desenvolupament (Symfony) que funciona sobre Apache (servidor web HTTP de codi obert), MySQL i PHP (llenguatge de codi obert adequat per al desenvolupament al web i incrustable en HTML).

2.2 L'ÚS DEL PROGRAMARI PER A LA DESCRIPCIÓ ARXIVÍSTICA I DIFUSIÓ EN LÍNIA DE L'ARXIU FOTOGRÀFIC

Com ja hem avançat a l'apartat 1.4, l'aplicació informàtica escollida per dur a terme la descripció i la difusió en línia de l'arxiu fotogràfic de la UVic-UCC és el programa AtoM, perquè compleix totes les característiques tècniques que es prioritzen. D'una banda, el llenguatge de programació de l'AtoM es basa en estàndards. Paral·lelament, el programa permet fer una descripció multinivell i s'adapta al model de descripció arxivística actual: ISAD(G), ISAAR (CPF), ISDIAH i ISDF.

Segonament, l'aplicació és de codi obert (licència GPL), amb el propòsit d'oferir a les institucions arxivístiques una alternativa gratuïta i fàcil d'utilitzar per publicar les seves col·leccions en línia. El codi d'AtoM està disponible de manera gratuïta i tota la documentació es distribueix sota els principis de la licència Creative Commons Share-alike. I finalment, AtoM permet la migració de dades, tal com s'ha avançat al primer paràgraf de l'apartat 2.

Pel que fa a la UVic-UCC, la versió d'AtoM correspon a la versió 2.2.1, instal·lada per l'Àrea de les TIC i personalitzada segons el manual d'estil de la UVic-UCC per l'Àrea de Màrqueting, a petició del Servei de Gestió Documental i Arxiu, amb data 11 de maig de 2016 (del desembre del 2015 fins a principis de maig del 2016 hi ha instal·lada la versió 2.2.0).

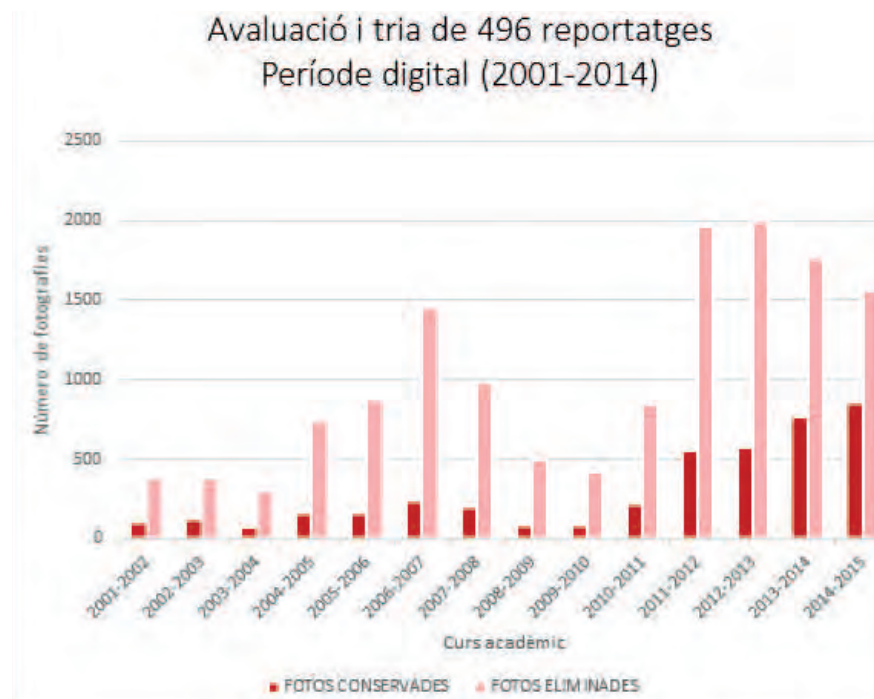
El febrer del 2016, el Servei de GDIA comença a bolcar a l'AtoM les dades descriptives de l'arxiu fotogràfic que s'havien desat en un fitxer .exe i, entre els mesos de març i abril, l'arxivera Núria Cañellas elabora el **Manual d'ús intern per a la descripció arxivística de l'arxiu fotogràfic de la UVic-UCC amb del programa AtoM.**

3. LA PRESERVACIÓ DE LES FOTOGRAFIES

És ben sabut que, a l'era digital, el nombre de fotografies ha augmentat exponencialment i ho constatem de manera clara amb l'arxiu fotogràfic de la UVic-UCC, que passa de generar 18.000 fotografies (des dels anys noranta fins al 2001) a generar-ne 400.000 (del 2001 al 2014), com avançàvem a l'apartat 1.4.

Com ens podem assegurar que aquestes fotografies digitals es preservin al llarg dels anys? La resposta sorprenentment la trobem en una cita del vicepresident de Google, Vinton Cerf, feta a la conferència de l'American Association for the Advancement of Science, on alertava del perill de la pèrdua d'informació de l'era actual i advertia que l'inici del segle XXI es podria convertir en la Digital Dark Age: «If there are photos you really care about, print them out».

Qui més qui menys és conscient que l'obsolescència tecnològica es presenta com una amenaça per a la conservació del patrimoni documental. És per aquest motiu que el Servei de Gestió Documental i Arxiu aposta per donar continuïtat als àlbums fotogràfics clàssics i revelar els reportatges fotogràfics nascuts digitals (a partir del curs 2001-2002). D'aquesta manera, d'una banda s'assegura que els reportatges fotogràfics digitals estiguin descrits en línia a través del programa AtoM i, de l'altra, que hi hagi una còpia en format paper que es guarda amb els materials de conservació més idonis. És important destacar que, per dur a terme aquesta actuació, abans del revelatge dels reportatges s'ha de fer una tria dels reportatges (vegeu la il·lustració 4).

IL·LUSTRACIÓ 4. Dades de les fotografies digitals conservades i eliminades corresponents a 496 reportatges fotogràfics. Font: elaboració pròpia (UVic-UCC)

4. ANÀLISI A PARTIR L'AtOM D'UN CAS PRÀCTIC: L'ACCÉS EN LÍNIA A LA MEMÒRIA GRÀFICA DELS DARRERS VINT ANYS DE LA UVic-UCC

A continuació volem mostrar la part més pràctica de l'AtOM des de la perspectiva del perfil d'usuari de consulta, perquè volem emfatitzar el vessant de la difusió dels fons fotogràfics a la ciutadania. No es pretén reproduir en aquest article un manual d'ús d'aquest programa, que ja existeix, sinó que per mitjà d'un breu recorregut en imatges volem mostrar el que ofereix aquesta aplicació informàtica, que valorem molt positivament perquè ens sembla un programa molt intuïtiu, que permet una navegació molt àgil i molt completa, que està basat en estàndards i que és de codi obert. En definitiva, ens sembla una eina excel·lent per a la difusió dels fons fotogràfics (i extrapolable a altres tipologies documentals) de qualsevol tipus d'organització.

4.1 EL RECONeixEMENT DE LA UVic-UCC: ACCÉS EN LÍNIA A LES IMATGES

El 21 de maig de 1997, el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei de reconeixement de la Universitat de Vic, un fet històric que comporta el restabliment de la Universitat que la ciutat havia perdut el 1717 amb el decret de Nova Planta de Felip V.⁵ Aquest acte, accessible des de l'AtOM, s'identifica com el reportatge R234 (vegeu la imatge 4) i permet visualitzar les imatges corresponents a la sessió al Parlament de Catalunya. Com podem veure, s'han tractat els reportatges com a unitats documentals compostes (udc) i cadascun està classificat segons el quadre de classificació funcional de la UVic-UCC. En el cas que ens ocupa, el reportatge R234 es classifica dins la sèrie C110, «Actes oficials i protocol·laris», i podem visualitzar cadascuna de les fotografies que el conformen (descrites com a unitats documentals simples —uds—), com per exemple el moment en què els polítics del Parlament de Catalunya donen la mà al que va ser el primer rector de la Universitat de Vic (Ricard Torrents).

The screenshot shows the UVic website interface. At the top, there is a navigation bar with the UVic logo and the text 'SERVEI DE GESTIÓ DOCUMENTAL I ARXIU'. Below this, the main content area displays the title of the reportage: 'udc R234 - Sessió al Parlament de Catalunya i brindis en el marc dels actes de reconeixement de la UVic'. The page is divided into several sections:

- Àrea d'identificació:** Contains the title, a description, and the creator (UVic).
- Àrea de concepte:** Provides a detailed description of the event and its significance.
- Àrea de documentació relacionada:** Lists related documents and publications.
- Punts d'accés:** Provides access points for the reportage.
- Àrea de control de la descripció:** Contains technical details about the reportage's creation and control.

On the left side, there is a sidebar with a search bar and a list of navigation links. On the right side, there are additional links and information, including a list of people involved in the reportage's production.

IMATGE 4.

Pantalla on es visualitza la descripció del reportatge (udc) núm. R234. Font: AtoM. UVic-UCC.

Tots els personatges que apareixen a les fotografies i que tenen un càrrec rellevant estan descrits segons la norma ISAAR (CFP) i se'n pot consultar la descripció mitjançant el registre d'autoritats (vegeu la imatge 5). Des de la seva fitxa, a l'Àrea de Relacions es pot enllaçar el personatge amb altres personatges relacionats. En el cas que ens ocupa, el rector de la Universitat de Vic, Ricard Torrents, manté vincle amb el rector que el succeeix a partir del 2002 (David Serrat) i, si escau, amb el qui el precedeix.

Uvic
SERVEI DE GESTIÓ DOCUMENTAL I ARXIU

AnxIU fotogràfic de la Uvic - UCC

Espera

Inclou pestes

Torrents i Bertrana, Ricard

Autoritat: Torrents i Bertrana, Ricard

Altres idiomes disponibles

Àrea d'identificació

Títol d'entitat: Persona

Forma autogràfica del nom: Torrents i Bertrana, Ricard

Formes alternatives del nom: • Torrents, Ricard

Àrea de descripció

Classe d'entitat: 1937-

Subclasse (ocupacions): 1977-1981: Sop-director i Gerent de l'Escola Universitària de mestres d'Osona

1981-1986: Secretari del Patronat de l'Escola Universitària Balmes

1986-1987: Director de l'Escola Universitària de mestres (Escola Universitària de VIC)

1986-1997: ...[...]

Àrea de relacions

Organisme relacionat: Reguente, Sena, Salvador (1928 - 2016)

Identificador de l'organisme relacionat: RA00002

Tipus de relació: temporal

Títol de relació: Reguente Sena, Salvador és el predecessor de Torrents i Bertrana, Ricard

Data de la relació: 1986

Generalització de la relació: El curs 1986-1987, Ricard Torrents succeeix a Salvador Reguente en la direcció de l'Escola Universitària Balmes.

Organisme relacionat: Sena, Carles, David (1948-)

Identificador de l'organisme relacionat: RA00046

Tipus de relació: temporal

Títol de relació: Sena, Carles, David és el successor de Torrents i Bertrana, Ricard

Àrea de control

Identificador de la descripció: RA00001

Identificador de la recerca: CAT-AUVIC

Regles de control: ISAAR 5.4.3

Tipus de control: Finalitzat

Tipus de data: Bàsic

Data de creació: 2016-03-04

Tipus de idioma: Català

Font: 1979: Llibre de l'Escola. Eumo. Col·lecció Documents, núm. 1 (1977-1978; 1978-1979; 1979-1980). Escola Universitària de mestres d'Osona. Pàg. 30, 35 i 66

Model de manteniment: Registre d'autoritats creat per l'ICT

Mantén de

Representants de la comunitat universitària a les sessions del Parlament de Catalunya

L'equip directiu entrant triomfament a la Universitat

Membres de la Direcció General dels EIV fins al 21 de maig de 1987

Primer equip rectoral de la Universitat de Vic

Acta al·letric de les festes de commemoració del reconeixement de la Uvic

Director dels Estudis Universitaris de Vic

Assistència a l'acte de premsa de posada en marxa de la Uvic

El primer Rector de la Universitat de Vic

El més primer rector de la Uvic 04

Es tres primers rectors de la Uvic 02

Es tres primers rectors de la Uvic 01

Premsa de possessió del Rector David Sena 01

Premsa de possessió del Rector David Sena 05

Premsa de possessió del Rector David Sena 04

Premsa de possessió del segon Rector de la Uvic

Indagació del curs 1987-1988, amb Ricard Torrents com a primer Rector de la Uvic

Rectors de la Universitat de Vic

Brindis al bar del Parlament

Membres de l'equip directiu a la Unió d'autoritats del Parlament

Situació al rector de la Uvic per part de política al Parlament

Foto de grup a la sortida del Palau del Parlament de Catalunya

Punt: Torrents i Lopez reben la Medalla de la Uvic al curs 2007-2008

Torrents recull la Medalla de la Uvic

Recollida la Medalla de la Uvic: canç 2007-2008

Exporta

3. EAC

IMATGE 5. Fitxa descriptiva segons la ISAAR (CPF) del personatge Ricard Torrents. Font: AtoM. UVic-UCC.

Paral·lelament, al menú esquerre de la pantalla del registre d'autoritats hi ha l'enllaç a altres reportatges on apareix el mateix personatge (vegeu la imatge 6). En el cas que ens ocupa, des de la fitxa descriptiva de Ricard Torrents podem enllaçar directament amb la fotografia del brindis de celebració del reconeixement de la Universitat de Vic, on també apareix el rector Ricard Torrents juntament amb altres personalitats (Núria de Gispert, Josep Maria Bricall, Rafael Ribó, Joan Albaigés o Carles Solà), que també tenen la seva entrada al registre d'autoritats de l'AtoM.

The screenshot shows the UVic digital archive interface. At the top, there is a red header with the UVic logo and the text 'Arxiu fotogràfic de la UVic - UCC'. Below the header, there is a search bar and a navigation menu. The main content area displays the description of a photograph (uds P.07.14.01.jpg) from a toast celebrating the recognition of UVic. The interface includes a sidebar with navigation options, a main content area with metadata and a list of related items, and a footer with the text 'PROJECTE ARRELS: L'ACCÉS EN LÍNIA A LA MEMÒRIA GRÀFICA DE LA UVic-UCC'.

uds P.07.14.01.jpg - Brindis de celebració de reconeixement de la UVic

Rundari Universitari Barce Arx. U. → Universitat de Vic · Fotografies → Còmmemoracions → Actes acadèmics de les festes de començament... >

Brindis de celebració del reconeixement...

Àrea d'identificació

Qualificador: ES:CAT:UVIC:AR02:AR02:02:C155-R061-P.07.14.01.jpg

Títol: Brindis de celebració del reconeixement de la UVic

Data: 1997-05-31 (Creat)

Tipus de imatge: uds

Tipus i format: 1 fotografia, color

Àrea de context

Administrador: Servei d'Arxivistes (1991-2014)

Metadades de l'objecte digital: Servei de Gestió Documental i Arxiu de la UVic-UCC

Punts d'accés

El seu ús està restringit a:

- De Gispert, Núria (Màriola)
- Brucal i Maspu, Josep Maria (Màriola)
- Torrens i Bertran, Ricard (Màriola)
- Reguera i Serra, Salvador (Màriola)
- Guà i Ferreras, Josep Maria (Màriola)
- Codina i Pujol, Jaume (Màriola)
- Ribó i Masó, Rafael (Màriola)
- López i Ruessens, Enric (Màriola)
- Abaigós, Joan (Màriola)
- Solà i Ferrando, Carles (Màriola)

Metadades de l'objecte digital

Nom del fitxer: P071401.jpg

Tipus de imatge: imatge

Tipus MIME: image/jpeg

Tamaño: 2825 KiB

IMATGE 6. Pantalla de la descripció de la uds P071401 corresponent al brindis de celebració del reconeixement de la UVic. Font: AtoM. UVic-UCC.

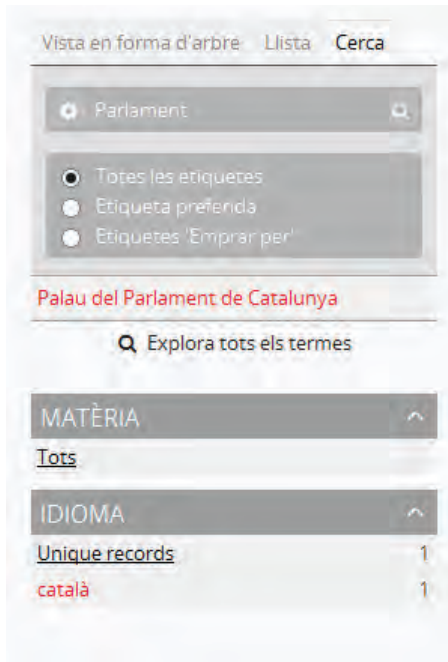
Qualsevol dels reportatges relacionats amb el reconeixement de la UVic pel Parlament de Catalunya es poden recuperar a través de llenguatges documentals controlats accessibles des de diferents vies, de les quals destaquem les següents:

- › Mitjançant el motor de cerca general. Es pot introduir qualsevol de les paraules clau indexades amb llenguatge documental (persones, llocs, matèries, títol de l'activitat, codi de classificació del reportatge...) (imatge 7).

The screenshot shows the UVic digital archive search interface. At the top, the UVic logo and 'SERVEI DE GESTIÓ DOCUMENTAL I ARXIU' are visible. The search bar contains the keyword 'reconeixement' and shows 47 results. A sidebar on the left provides filters for IDIOMA, NIVELL DE DESCRIPCIÓ, INSTITUCIÓ ARXIVÍSTICA, PRODUCTOR, NOM, LLOC, MATÈRIA, GÈNERE, and TIPUS DE SUPORTS. The main content area displays a list of search results, each with a thumbnail image, a title, and a brief description. The results include: 'Votacions al Parlament de Catalunya pel reconeixement de la UVic', 'Brindis de celebració del reconeixement de la UVic', '1r aniversari del reconeixement de la Universitat de Vic', '10è aniversari del reconeixement de la Universitat de Vic', 'Arribada a Vic després del reconeixement de la Universitat de Vic pel Parlament de C...', 'Commemoració del 1r aniversari del reconeixement de la Universitat de Vic', 'Acte acadèmic de les festes de commemoració del reconeixement de la UVic', 'Els Comediants: actes de celebració del reconeixement de la UVic pel Parlament de Catalunya', 'Castellers: actes de celebració del reconeixement de la UVic pel Parlament de Catalunya', 'Commemoració del 1r aniversari del reconeixement de la Universitat de Vic', 'Commemoració del 1r aniversari del reconeixement de la Universitat de Vic', and 'Plaça commemorativa del 1r aniversari del reconeixement de la Universitat de Vic'.

IMATGE 7. Pantalla dels resultats obtinguts introduint la paraula clau «reconeixement». Font: AtoM. UVic-UCC.

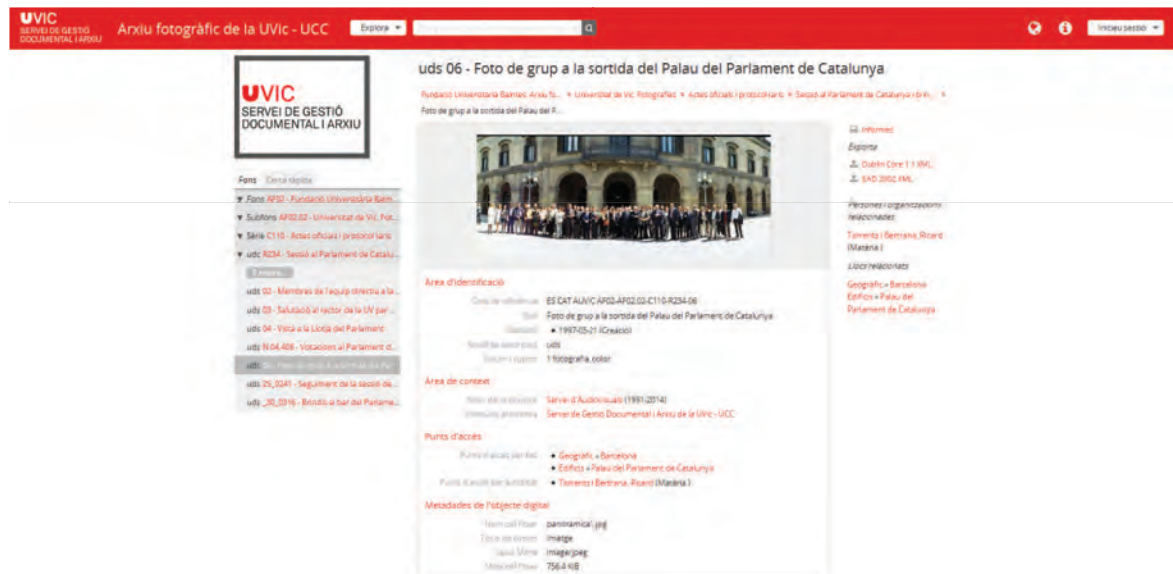
› Mitjançant el motor de cerca específic per llocs (imatges 8, 9 i 10).

IMATGE 8. Exemple de la cerca específica per llocs. A l'exemple, cerca de fotografies que s'ubiquin a l'edifici del Parlament de Catalunya. Font: AtoM. UVic-UCC.

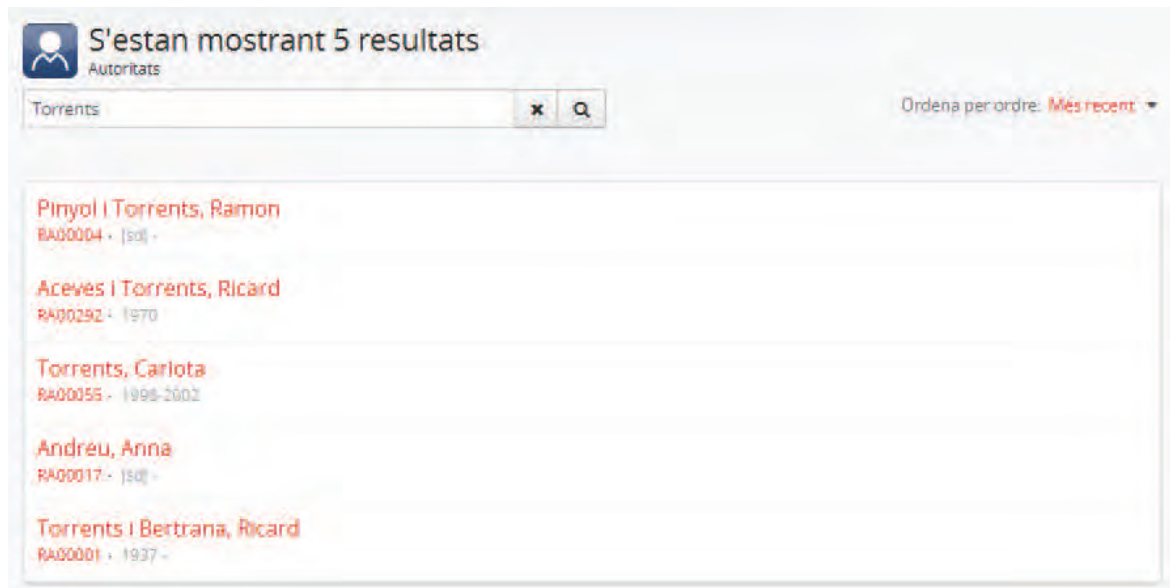

IMATGE 9. Exemple de la cerca específica per llocs. A l'exemple, cerca de fotografies que s'ubiquin a l'edifici del Parlament de Catalunya. Font: AtoM. UVic-UCC.

IMATGE 10. Exemple d'una fotografia en què apareix l'edifici del Parlament de Catalunya. Font: AtoM. UVic-UCC.

› Mitjançant el motor de cerca específic per persones (imatge 11).

IMATGE 11. Exemple de la cerca específica pel registre d'autoritats (persones o organismes). Font: AtoM. UVic-UCC.

- › Navegant a través del sistema de classificació multinivell (per fons, subfons, sèries, udc — equivalent a un reportatge — i uds). Com hem dit, s'ha utilitzat el quadre de classificació funcional de la UVic-UCC (imatges 12 i 13).

IMATGE 12. Pantalla del menú esquerre que permet navegar a través del codi de classificació. Font: AtoM. UVic-UCC.

The screenshot shows the UVic Digital Photo Archive interface. At the top, there is a navigation bar with the UVic logo and the text 'Arxiu fotogràfic de la UVic - UCC'. Below this, a search bar and a 'Iniciu sessió' button are visible. The main content area displays a descriptive card for the item 'udc R238 - Inauguració del curs 1997-1998, amb Ricard Torrents com a primer Rector de la UVic'. The card includes a thumbnail image of the inauguration ceremony, a list of related items, and detailed metadata.

UDC R238 - Inauguració del curs 1997-1998, amb Ricard Torrents com a primer Rector de la UVic

Area d'identificació

Codi de referència: ES CAT ALVIC AF02 AF02 02 C120 R238
 Títol: Inauguració del curs 1997-1998, amb Ricard Torrents com a primer Rector de la UVic
 Data: 1997-10-22 (Datació)
 Tipus de document: udc
 Tipus de contingut: Fotografia, color

Area de context

Nom del projecte: Sèrie d'Autòmatns (1991-2014)
 Nom del subprojecte: Servei de Servei Documental i Arxiu de la UVic - UCC

Area de documentació relacionada

Exemplar i identificació de registre: N 04457-N (64458) (àlbums de negatius)
 Identificador i descripció de registre: P 04 08 02 P 04 11 03 (àlbums de positius)
 Unitats de descripció relacionades: Col·lecció de diapos i carretes (servei de GDIA UVic-UCC)

Area de notes

Nota: El curs s'inaugura oficialment el 22 d'octubre. La presentació de la memòria del curs acadèmic 1996-1997 va a càrrec de la Secretària General, Montserrat Vilalta. La lliça inaugural "El professorat en el treball educatiu" va a càrrec del degà de la... [1]

Punts d'accés

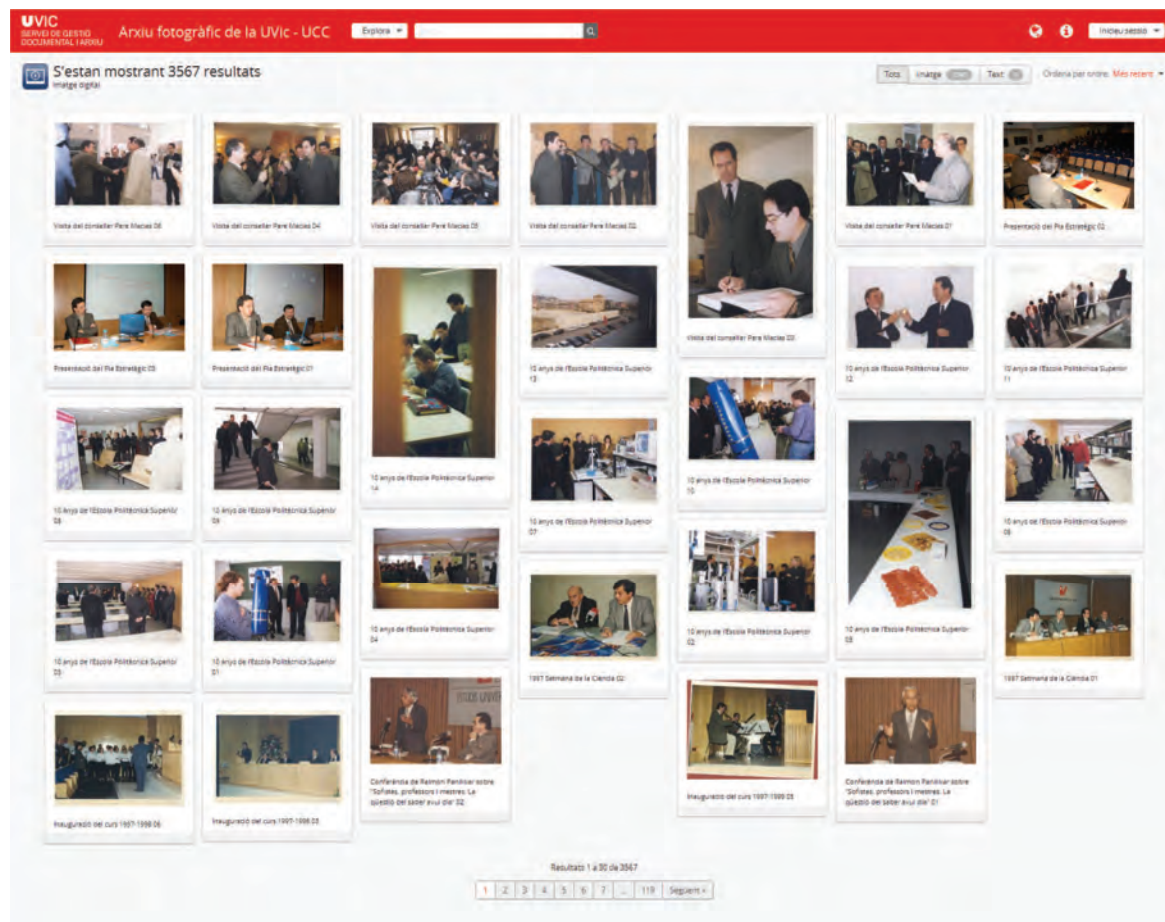
Punts d'accés per tipus: Edifici = Edifici El Suroc = Auditori Maria Vile d'Aradot
 Tipus d'edició de material: Torrents i Berrana, Ricard (Matèria)
 Tron i Fides de Llobatera, Joan (Matèria)
 Codina i Puig, Jaume (Matèria)

Area de control de la descripció

Identificador de la descripció: ES CAT ALVIC AF01 AR01 02 A180 R238
 Identificador de la descripció: CAT ALVIC
 Font: Revista Campus, núm 65, octubre 1997, p. 2
 Lloc i data: Lliça inaugural "El professorat en el treball educatiu", pronunciada pel degà de la Facultat d'Educació, Antoni Tor. Consultable a: <http://hdl.handle.net/10254/209> (data de consulta: 2016-10-17)
 Col·lecció de: [1]
 Nota de l'usuari: Descriu per NCT (GDIA UVic-UCC) 2014-08-18

IMATGE 13. Fitxa descriptiva d'un reportatge seleccionat a través del menú del quadre de classificació del fons fotogràfic de la Universitat de Vic. Font: AtoM. UVic-UCC.

- › Navegant a través de la pantalla d'objectes digitals, que permet recuperar la documentació filtrant per la seva tipologia documental (imatges, àudio, text) i ordenant-les per títol o per la data en què s'han penjat a l'AtoM (imatge 14).

IMATGE 14. Recuperació d'objectes segons la seva tipologia documental (imatge, àudio, text) a través de la pantalla d'objectes digitals.

Segons el quadre de classificació funcional de la UVic-UCC, els reportatges descrits a l'Atom i relacionats amb el reconeixement de la UVic pel Parlament de Catalunya a l'any 1997 són els següents:

Codi del QC	Descripció funcional	Codi dels reportatges	Títol del reportatge
A120	Organització i govern	R161	Primer equip rectoral de la Universitat de Vic
C110	Actes oficials i protocol·laris	R234	Sessió al Parlament de Catalunya i brindis en el marc dels actes de reconeixement de la UVic
C120	Inauguracions i cloendes	R238	Inauguració del curs 1997-1998, amb Ricard Torrents com a primer rector de la UVic
C150	Commemoracions	R164; R361	Arribada triomfal a la Universitat; acte acadèmic de les festes de commemoració del reconeixement de la UVic

K290	Festes	R146; R235; R283	Castellers: actes de celebració del reconeixement de la UVic pel Parlament de Catalunya; arrossada al Campus Miramarges: actes de celebració del reconeixement de la UVic pel Parlament de Catalunya; Els Comediants: actes de celebració del reconeixement de la UVic pel Parlament de Catalunya
------	--------	---------------------	---

TAULA 1. Font: elaboració pròpia (UVic-UCC).

Finalment, de cadascun dels reportatges recuperats es pot obtenir un informe més detallat de les unitats documentals simples que el componen i es pot visualitzar una miniatura de la fotografia, el codi de referència, el títol, les dates i la informació amb relació a les restriccions d'accés que pugui tenir (vegeu les imatges 15 i 16).

UVIC
SERVEI DE GESTIÓ DOCUMENTAL I ARXIU

Veure les unitats documentals simples

Fundació Universitatària Balmes Arxius fotogràfic:
Universitat de Vic: Fotografies
Comemoracions
Acte acadèmic de les festes de commemoració del reconeixement de la UVic

# Ministres	Codi de referència	Títol	Dates	Restriccions d'accés
	ES CAT AU/VC AF02-AF02 02- C150-R361-P07.12.04	Intervenció de Josep Maria Bricall, President del Comitè de Govern d'Unió Democràtica de Catalunya, en l'acte acadèmic de les festes de commemoració del reconeixement de la UVic	1997-05-31	Cap resultat
	ES CAT AU/VC AF02-AF02 02- C150-R361-P07.13.01	Acte acadèmic a la Sala de la Columna de les festes de commemoració del reconeixement de la UVic	1997-05-31	Cap resultat
	ES CAT AU/VC AF02-AF02 02- C150-R361-P07.13.02	Josep Maria Bricall parla sobre "Reflexions a l'entorn del restabliment de la Universitat de Vic"	1997-05-31	Cap resultat
	ES CAT AU/VC AF02-AF02 03- C150-R361-P07.14.01.jpg	Banquet de celebració del reconeixement de la UVic	1997-05-31	Cap resultat

IMATGE 15. Informe generat del reportatge R361 corresponent a l'acte acadèmic de les festes de commemoració del reconeixement de la UVic.

UVIC
Inici de sessió

Veure les unitats documentals simples

Fundació Universitat de València. Arxius fotogràfic
Universitat de València. Fotografia
Actes oficials i protocolaris
Sessió al Parlament de Catalunya i bènedi en el marc dels actes de reconeixement de la UVic

Miniatura	Codi de referència	Títol	Dates	Restriccions d'accés
	ES CAT AU/VIC AF02-AF02.02-C110-R234-02	Members de l'equip directe a la Llotja d'autoritat del Parlament	1997-05-21	Cap resultat
	ES CAT AU/VIC AF02-AF02.02-C110-R234-03	Presentació al rector de la UVic per part de polítics al Parlament	1997-05-21	Cap resultat
	ES CAT AU/VIC AF02-AF02.02-C110-R234-04	Vista a la Llotja del Parlament	1997-05-21	Cap resultat
	ES CAT AU/VIC AF02-AF02.02-C110-R234-06	Flash de grup a la sortida del Palau del Parlament de Catalunya	1997-05-21	Cap resultat
	ES CAT AU/VIC AF02-AF02.02-C110-R234-25_0241	Seguiment de la sessió des de la Sala de Vídeo prop de l'edifici	1997-05-21	Cap resultat
	ES CAT AU/VIC AF02-AF02.02-C110-R234-N.04.408	Votacions al Parlament de Catalunya pel reconeixement de la UVic	21/05/1997	Cap resultat
	ES CAT AU/VIC AF02-AF02.02-C110-R234-N.04.409.04	Representants de la comunitat universitària a les sales del Parlament de Catalunya	1997-05-21	Cap resultat
	ES CAT AU/VIC AF02-AF02.02-C110-R234-_J0_0316	Bènedi al bar del Parlament	1997-05-21	Cap resultat

IMATGE 16. Informe generat del reportatge R234 (sessió de reconeixement de la UVic al Parlament de Catalunya).

5. EL VALOR DE LA DIFUSIÓ DELS ARXIVS FOTOGRÀFICS: PRESERVANT LA MEMÒRIA HISTÒRICA I ENRIQUINT EL CONEIXEMENT

Tot aquest tractament arxivístic acostuma a ser desconegut per la ciutadania. En tot cas, com bé sabem els qui formem part del col·lectiu d'àmbit arxivístic, dur a terme aquest tractament és essencial i imprescindible per preservar i difondre la memòria històrica del nostre país. Encara que en alguns moments puguem sentir-nos poc recolitzats per la manca de recursos humans i econòmics necessaris per tirar endavant projectes com aquest, els arxius (i els arxivers) som perseverants i sempre sorgeixen oportunitats i ocasions per demostrar que val

la pena que continuem treballant, atès que de la feina que fem els professionals de l'àmbit de la gestió documental i arxiu depèn que es deixi traça i testimoni de les activitats del nostre dia a dia. En aquest cas, des del Servei de Gestió Documental i Arxiu de la UVic-UCC es persevera diàriament en el treball per preservar la memòria de la Universitat i una mostra d'això en són els diversos projectes que s'han impulsat des del servei, entre els quals destaquen el projecte PATRI-DOC-UVic i el projecte ARRELS, que s'exposa en aquest article.

Aquest curs 2016-2017 es commemora el vintè aniversari del reconeixement de la UVic-UCC pel Parlament de Catalunya i, per tant, és un exemple d'una bona oportunitat per difondre els fons fotogràfics de la Universitat. Gràcies al fet de poder recuperar àgilment i en línia les fotografies vinculades a aquest acte, es poden utilitzar per il·lustrar notícies, llibres, articles en publicacions periòdiques, reportatges televisius, exposicions que es facin al llarg d'aquest curs acadèmic. Per tant, convidem els usuaris potencials a fer-ne ús (externament: els mitjans de comunicació; internament: l'Àrea de Màrqueting de la UVic-UCC, l'Àrea de Comunicació Corporativa i Relacions Institucionals, etc.).

IMATGE 19. Exposició «Universitat, Cultura i Ciutat: un tast en imatges», ubicada a la Casa Convalescència de Vic el febrer del 2016.

IMATGE 20. Un dels blocs de l'exposició «Universitat, Cultura i Ciutat: un tast en imatges».

Un altre exemple de l'ús dels fons fotogràfics el mostrem a les imatges 19 i 20. En aquest cas s'han utilitzat les fotografies del fons fotogràfic de la UVic-UCC com a protagonistes de l'exposició «Universitat, Cultura i Ciutat: un tast en imatges»,⁶ organitzada pel mateix servei de Gestió Documental i Arxiu de la UVic-UCC en el marc de Vic – Capital de Cultura Catalana durant el mes de febrer del 2016. Després de l'exposició física, es van penjar els materials en línia a través de la plataforma Issuu (imatge 18), amb l'objectiu de donar-li continuïtat i més difusió.

IMATGE 18. Material de l'exposició «Universitat, Cultura i Ciutat: un tast en imatges», accessible a través de la plataforma Issuu.

Al mateix temps, l'ús dels fons fotogràfics proporciona un seguit d'avantatges com ara la presa de contacte entre diversos professionals, com els arxivers i els periodistes. Un exemple d'això el trobem a la UVic-UCC, on el personal del Servei de Gestió Documental i Arxiu proporciona contingut setmanal que nodreix la secció «20 anys» del bloc informatiu de la UVic-UCC titulat «L'apunt» i que coordina el personal de l'Àrea de Comunicació Corporativa i Relacions Institucionals de la UVic-UCC. A través de les fotografies del fons fotogràfic es relata i es dona a conèixer algun fet destacat que hagi succeït al llarg d'aquests vint anys a la Universitat: la visita del conseller Pere Macias amb motiu del primer aniversari de l'Eix Transversal; la commemoració del desè aniversari de l'Escola Politècnica Superior l'any 1999; la primera edició de la Setmana de la Ciència a la UVic; l'acte d'inauguració del primer curs de la Universitat de Vic (vegeu la imatge 17); els inicis de la Coral de la Universitat, o la construcció de l'emblemàtic edifici F del Campus Miramargès.

UVIC UNIVERSITAT DE VIC UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA 20 ANYS

Món UVic

l'apunt

Bloc informatiu de la UVic

20 ANYS UVIC Vertebrant el territori

Acte d'inauguració del primer curs de la Universitat de Vic

20 d'octubre de 2016

El 22 d'octubre de 1997 la Universitat de Vic celebrava el primer acte d'inauguració de curs com a Universitat pròpiament dita, després de ser reconeguda pel Parlament de Catalunya i coincidint amb el vintè aniversari de l'inici de l'activitat acadèmica a l'Escola Universitària de Mestres Jaume Balmes.

L'acte d'inauguració va ser presidit per Xavier Trias, conseller de la Presidència de la Generalitat; David Serrat, director general de Recerca, l'alcalde de Vic, Jacint Codina, i el primer rector de la Universitat de Vic, Ricard Torrens. La lliçó inaugural la va pronunciar Antoni Tort, degà de la Facultat d'Educació. Durant la cerimònia va cantar la Coral de la UVic i també van actuar el trio de vent Harmonia, format per: Xavier Blanch (obò), Joan Davesa (clarinet) i Lleonard Castello (fagot).

Per celebrar aquest esdeveniment la Universitat va programar diversos actes, entre els quals hi havia la Commemoració del 6è centenari del naixement d'Ausiàs March o la presentació del llibre d'Eumo Editorial, *Els juristes i la defensa de les constitucions*, de Joan Pere Fontanella (1575-1649), de Joan Lluís Palos.

Trobareu més notícies sobre la inauguració del curs 1997-1998 de la Universitat de Vic a [ATOM.UVIC.CAT](#) amb el codi C120 i també al [Servei de Gestió Documental](#), [Anxii](#) i [Registre de la UVic-UCC](#).

Foto: Anxii Fotogràfic de la UVic-UCC

Cercar

Enllaços d'interès

Blog del Rector
U-Divulga
Diversity

Seccions

- > 20 anys
- > Agenda
- > Biociències
- > Campus professional
- > Comunicació
- > Comunitat universitària
- > Educació
- > Empresa
- > Enginyeries
- > Esport
- > Eumos
- > Homenets
- > Institucional
- > Internacional
- > Llengües i traducció
- > Mon Digital
- > Recerca
- > Salut

IMATGE 17. Article publicat al bloc informatiu de la UVic. Fotografia del fons fotogràfic de la UVic.

Fins i tot les fotografies poden servir per acompanyar amb il·lustracions alguns actes de commemoració o d'homenatges que organitza la mateixa Universitat, ja siguin de caràcter més intern (com és el cas d'algunes jubilacions de personal universitari) o més oficial (com, per exemple, alguns actes d'homenatge pòstum a professors de la Universitat).

En definitiva, tota aquesta documentació gràfica (que és extensible a altres tipologies documentals com text o àudio) esdevé el testimoni dels fets que han succeït els darrers vint anys i que formen part de la memòria històrica de la UVic-UCC. Amb el pas dels anys, es va acumulant la documentació que evidencia les activitats dutes a terme per la Universitat, i es fa imprescindible la gestió d'aquesta documentació amb l'objectiu de conservar tota la que esdevingui un testimoni històric. Amb el temps, la documentació pren valor històric perquè testimonia uns fets, i el col·lectiu de gestors documentals i arxivers vetlla per conservar aquesta documentació i difondre-la. Perquè la documentació és la nostra memòria i sense les arrels, sense memòria, no tenim identitat.

Salvador Espriu deia que «no tan sols hem de fer memòria per no perdre la identitat, sinó també per poder respondre a la pregunta: què volem ser?». I respondent modestament a aquesta pregunta, amb aquest article des del Servei de Gestió Documental i Arxiu hem pretès dues coses. D'una banda, compartir un projecte que pensem que pot ser útil a altres institucions que vulguin difondre els seus fons documentals i que parteixin de pocs recursos. Amb aquest article volem animar-los a tirar endavant els projectes, perquè a poc a poc tot és possible. D'altra banda, deixar un testimoni de la bona feina feta per tot un equip de persones, el qual, aportant cadascú el seu gra de sorra, ha permès establir les bases de l'arxiu fotogràfic i audiovisual de la UVic-UCC, consultable en línia a <http://atom.uvic.cat>, que de ben segur serà un pilar important per testimoniar la història d'aquesta Universitat i al mateix temps de la ciutat de Vic.

Queda un llarg recorregut pel que fa al tractament documental dels més de 19.000 reportatges generats durant el període digital (2001-2014), que cal triar i descriure, dels més de 40.000 negatius fotogràfics del període analògic (anterior al 2001), que caldria digitalitzar i descriure, i alhora de tota la part d'arxiu audiovisual —unes 1.625 hores—, que pateix el risc d'obsolescència de suports (UMatic, VHS, DVCam, MiniDV) i de pèrdua de la informació que contenen. Esperem que a poc a poc es pugui obtenir nou finançament que permeti dur a terme noves actuacions arxivístiques amb l'objectiu de conservar i difondre a través de l'AtoM el valuós patrimoni gràfic i audiovisual de la UVic-UCC. Perquè la documentació és la memòria que constitueix les arrels de la Universitat. Perquè sense documents, no hi ha memòria, ni arrels, ni identitat.

6. BIBLIOGRAFIA

- › ARAÑA CRUZ, J.; HERRERA TEJADA, C. «Ica-AtoM, una buena herramienta para la difusión de los archivos en la web». Dins: *Estudios y artículos del Ateneo de Madrid*, 2011. En línia: <<https://www.ateneodemadrid.com/index.php/Media/Files/ICA-AtoM-una-buena-herramienta-para-la-difusion-de-los-archivos-en-la-web> [Consulta: 21 de novembre de 2016].
- › *Artefactual Systems. Manuals d'ús d'AtoM*. En línia: <<https://www.accesstomemory.org/ca/docs/>> [Consulta: 9 de desembre de 2016].
- › BIARGE, B. *Ica-AtoM, manual para archiveros versión 02*. Barcelona: Vidimus, 2014. En línia: <https://www.accesstomemory.org/en/docs/2.2/> [Consulta: 1 de març de 2016].
- › CAÑELLAS TERRADELLAS, N. «La força de les arrels i la perseverança dels arxius». *Núvol, el digital de cultura*, 2016. En línia: <<http://www.nuvol.com/opinio/la-forca-de-les-arrels-i-la-perseveranca-dels-arxius/>> [Consulta: 9 de desembre de 2016].

- › CAÑELLAS TERRADELLAS, N. «El Archivo General de la Universidad de Vic y el programa Patri-doc-UVic». *Boletín de la ANABAD*. Vol. LVIII, 2008. P. 283-290. Madrid: ANABAD.
- › RODRÍGUEZ ROMERO, J. «L'Arxiu del rector. Estudi i descripció». Treball de recerca del Màster d'arxivística i gestió de documents de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents (Treballs de fi de màster i de postgrau), 2013. En línia: <<http://hdl.handle.net/2072/253923>> [Consulta: 21 de novembre de 2016].
- › TÉLLEZ RODERO, N. «Archivo histórico del Centro Excursionista de Cataluña (AHCEC): la descripción de sus fondos documentales a través de la implantación del programa ICA-Atom». Dins: *Actas de las jornadas «Archivando. La nueva gestión de archivos»*. León, 6-7/11/2014), 2014. P. 208-215.

NOTES

- 1 Col·laboració de l'estudiant de la UVic Saray Domínguez. El curs 2010-2011, l'estudiant de la UVic Gemma Martí dóna suport a l'ordenació i l'arxivament de 7.359 tires de negatius en materials de conservació permanent.
- 2 Tasques realitzades per Sara García i Josep Ginesta, estudiants del Màster universitari en arxivística i gestió de documents de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents (ESAGED-FUAB).
- 3 Tasques realitzades per l'arxiver Josep Ginesta.
- 4 Tasques executades per l'arxivera Núria Pou.
- 5 Font: Campus, full informatiu mensual de la Universitat de Vic. Núm. 63 (juny del 1997).
- 6 Exposició comissariada pels arxivers Núria Cañellas i Josep Ginesta. Disponible en línia: https://issuu.com/arxiuuvic/docs/expouniversitatculturaciutat_2016_99c47ef25547be [Consulta: 9 de desembre de 2016].

RESUM

El projecte Arrels neix amb la voluntat de difondre en línia el patrimoni gràfic i audiovisual de la Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC).

Llegint l'article i a través de les fotografies corresponents al reconeixement de la Universitat de Vic pel Parlament de Catalunya el 21 de maig de 1997, el lector obté una primera aproximació de les funcionalitats que ofereix el programa informàtic AtoM i, paral·lelament, l'autora vol transmetre al lector la necessitat que els professionals dels arxius perseverin en la preservació i la difusió dels fons que custodien, malgrat l'escassetat de recursos.

Paraules clau: normes tècniques i estàndards de gestió documental, NODAC, ISAD(G), programa AtoM, metadades, accés en línia, patrimoni documental, fons fotogràfic, activitats de difusió.

RESUMEN

El proyecto Arrels nace con la voluntad de difundir en línea el patrimonio gráfico y audiovisual de la Universidad de Vic-Universidad Central de Cataluña (UVic-UCC).

Leyendo el artículo y a través de las fotografías correspondientes al reconocimiento de la Universidad de Vic por el Parlamento de Cataluña el 21 de mayo de 1997, el lector obtiene una primera aproximación a las funcionalidades que ofrece el programa informático AtoM y, paralelamente, la autora transmite al lector la necesidad de que los profesionales de los archivos perseveren en la preservación y la difusión de los fondos que custodian, a pesar de la escasez de recursos.

Palabras clave: normas técnicas y estándares de gestión documental, NODAC, ISAD(G), programa AtoM, metadatos, acceso en línea, patrimonio documental, fondo fotográfico, actividades de difusión.

ABSTRACT

The Arrels project aims to disseminate online the graphic and audiovisual heritage of the University of Vic – Central University of Catalonia (UVic-UCC).

Reading the article and through photographs relating to the recognition of UVic by the Parliament of Catalonia on 21 May 1997, the reader is given an idea of the functions offered by the AtoM software program while, at the same time, the author wishes to convey to the reader the need for professional archivists to persevere in preserving and disseminating the holdings they safeguard, despite the lack of resources.

Key words: technical norms and records management standards, NODAC, ISAD (G), AtoM program, metadata, online access, documentary heritage, photographic holdings, dissemination.

RÉSUMÉ

Le projet Arrels est né de la volonté de mettre en ligne le patrimoine graphique et audiovisuel de l'Université de Vic - Université Centrale de Catalogne (UVic-UCC).

La lecture de cet article ainsi que les photographies témoignant de la reconnaissance de l'Université de Vic par le Parlement catalan le 21 mai 1997, donne au lecteur un aperçu des fonctionnalités du programme informatique AtoM. L'auteure veut également transmettre au lecteur qu'il est essentiel que les professionnels des archives poursuivent leur mission de préservation et de diffusion des fonds dont ils sont en charge, malgré le manque de ressources.

Mots-clés : normes techniques et standard en matière de gestion documentaire, NODAC, ISAD(G), programme AtoM, métadonnées, accès en ligne, patrimoine documentaire, fonds photographique, activités de diffusion.